

Posudek oponenta rigorózní práce Mgr. Petra Fabiana téma :“ Nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách ve světle směrnice Rady Evropské unie č. 93/13/EHS“.

Jako oponent musím v první řadě autora práce velice pochválit. Téma spotřebitelských vztahů a ochrany spotřebitele prodělalo po roce 1989 vývoj, sledující po vstupu do Evropské unie, přizpůsobení právní úpravy, úpravě EU. Autor velice plasticky a podrobně tento vývoj zkoumá a do práce zařadil o analýzu úpravy postavení spotřebitele v novém občanském zákoníku. V práci jsou citovány i významné žaloby Komise pro porušení směrnice.

Práce je členěna do třinácti částí. Po úvodu a charakteristice ochrany spotřebitele v České republice a ochrany spotřebitele na úrovni Evropské unie se autor zabývá následky špatně provedené transpozice směrnice do právního řádu jednotlivé země. Dále autor charakterizuje věcnou a osobní působnost směrnice a jednotlivá výkladová pravidla. V sedmé části se autor zabývá transpozicí směrnice do tuzemského právního řádu. V osmé části autor analyzuje směrnici č. 2009/22/ES, v části deváté autor uvádí příklady nepřiměřených podmínek v České republice a v části desáté porovnává autor transpozici směrnice do nového občanského zákoníku.

V části desáté autor zkoumá transpozici směrnice do portugalského právního řádu, v části dvanácté se autor zabývá pokusy o sjednocení spotřebitelského *acquis* a část třináctá obsahuje úvahy *de lege ferenda*.

K práci mám jen několik drobných poznámek. Na straně 15 autor odkazuje na nález II ÚS3/06 s poznámkou, že je zajímavý, ale uvítal bych aspoň stručnou právní větu z nálezu.

Na straně 16 je citován Nejvyšší soud 28 Cdo 196/2009 konstruující odpovědnost státu za vadnou transpozici směrnice. Škoda by byla způsobena zákonodárnou mocí. Otázkou je, zda by vůbec bylo možné následně někoho postihnout jako v případě moci soudní ? Tato poznámka není výtkou, ale je námětem do diskuse.

Na straně 28 je uvedena výtka, že zákon č. 97/1963 Sb. se transpozicí nezabývá. Zde bych uvítal autorovu poznámku, zda nový ZMPS uvedenou otázku řeší .

Část 7.2 práce se zabývá otázkou druhu neplatnosti úkonů dodavatele v rozporu s ustanoveními na ochranu spotřebitele. Uvítal bych zde úvahu o novém pojetí neplatnosti v novém občanském zákoníku, tedy zda pojetí neplatnost právních jednání bude i nadále posuzována jako neplatnost absolutní či z jiného pohledu ?

V části 9.2 se autor zabývá aplikací prorogačního ujednání podle § 89a o.s.ř. ve světle směrnice. Z dikce § 89a o.s.ř. vyplývá, že dohoda o příslušnosti je možná jen mezi podnikateli. Z tohoto důvodu by byla úvaha praktická podle mého soudu jen v případě, kdy by byl mezi účastníky sjednán režim obchodního zákoníku dle § 262 obch. zák., ale i zde je spotřebitel chráněn.

Na straně 74 se, na rozdíl od autora, nedomnívám, že zákon v § 1798 nového občanského zákoníku výslovně vymezuje adhezní smlouvy, ale hovoří pouze o uzavírání smluv tímto způsobem, kdy zákon chrání slabší stranu.

Na straně 77 autor uvedl, že nový občanský zákoník v § 17 přiznává způsobilost k právním úkonům. Zde patrně půjde o písarskou chybu, když tento termín nový zákon již nezná, ale vrací se ke svéprávnosti.

Uvedené poznámky nechť autor chápe jako marginálie, protože práce je kompaktním celkem, logicky řazeným, psaný velmi dobrým jazykem. Mimo jiné si cením i přehledných srovnávacích tabulek, srovnávajících ustanovení směrnice a české právní úpravy. Domnívám se, že práci „slušela“ knižní podoba či aspoň časopisecká publikace.

Osvěžujícím prvkem je o část věnovaná portugalské právní úpravě, kde patrně autor využil svých studijních zkušeností.

Práci proto jako vynikající doporučuji k obhajobě.

JUDr. Tomáš Pohl

V Praze dne 26. 5. 2013